

ОБНОВА

Всѣкидневенъ вѣстникъ
„ОБНОВА“
 общественъ органъ
 политика, стопанство
 търговия.
 АБОНАМЕНТЪ:
 за година 60 лв.
 6 мѣсеца 30 лв.
БРОЙ 30 СТ.
 Старъ 50 ст.

ОБЯВЛЕНИЯ:
 Официални по 70 ст.
 търговски 50 ст. кв. см.
 Годешни, вѣнчални и
 некролози по 50 лева
 Панахиди и благодар-
 ности по 30 лв.
 За повече публикации
 отстъпка.
 Всичко прѣдплата.
 Адресъ: в. „ОБНОВА“
 печатница „Зора“

ТЕЛЕФОНЪ № 121.

Виновенъ ли е народа ни?

Г-нъ запасния генералъ Георги Вазовъ, въ отлична статия у в. „Миръ“ отъ 24 II 1919 год., пледира много основателно за туй, гдѣто не се слѣдва да се наказва народа ни, както настоявали прѣдъ великитѣ сили г да Венизелостъ и Пашичъ, изобщо адвокатитѣ днесъ на Сърбия и Гърция, споредъ които адвокати нашия народъ билъ виновенъ, защото взе участие въ общата война на страната на Германия, когато грѣцкия и сръбския народи участваха на страната на Съглашението, като че ли ний не воювахме само за народното ни обединение. Г-нъ Вазовъ е много правъ, като твърди, че общата война Сърбия само прѣдизвика прѣждевременно, т. е. стана причина да избухне тя нѣколко години по-рано, безъ да бѣха още напълно приготвени за нея Русия, Франция и Англия. Съ туй не искаме да кажемъ, че Сърбия пострада малко, но фактъ неуспоримъ е, че слѣдъ сръбския разгромъ на Косово поле сръбската армия бѣше почти прѣстанала да съществува като сила. Не бѣха ли, наистина „капка въ морето“ сръбскитѣ и грѣцкитѣ войскови части на македонския фронтъ, на който нашата армия имаше на срѣща си мощнитѣ армии на Великитѣ сили? И не се ли вдигна нашия народъ само противъ Гърция, Сърбия и Ромжния и то съ единствена цѣль за народното ни обединение? Или може да се приеме, че насъ побѣдиха не Великитѣ сили, а Сърбия, Ромжния и особено Гърция, частъ отъ армията на която даже ни даде пѣть и се озова послѣ чакъ въ Германия, като неприятелка на Съглашението? До колко е виновенъ народа ни за дѣйствиата на бившия ни царъ и на ордията му (В. Радославовъ, Д. Тончевъ и тѣхнитѣ послушници), ще рѣши Международния Аеропагъ въ Версаилъ. Да наведемъ тукъ, що прочетохме въ в. Le Temps отъ 20 I 1919 г.: М. Larnande, деканъ на юридическия факултетъ въ Парижъ, и М. A de Lapradelle, професоръ тамъ по международното право. Тия учени правници се произнасятъ по отговорността на германския кайзеръ Вилхелмъ II. Тѣ, между друго, въ своя бѣлѣжитѣ трудъ, пишатъ слѣдното: Не може да се наказва никой народъ, нито дружество, а само управници, управители. По основния законъ на Германия може Вилхелмъ II да се даде подъ сѣдъ и да се покаже, защото той, като нѣмски държавенъ глава и господаръ на войната (Kriegsherr) зависеще само отъ Бога и отъ сабя-

та. Нѣмския конституционализъмъ, не казватъ горнитѣ двама специалисти, не се простира до армията. За туй Вилхелмъ II е могълъ да пише на покойния Францъ Йосифа, бившия австрийски кайзеръ, слѣдното, поради което още повече е виновенъ той бившия нѣмски царъ, като бѣше се и възгордялъ до крайностъ: „Моята душа се каса, но трѣба всичко да се тури на огънь и кръвъ, да се колятъ (égorger) мѣже, жени, дѣца и старци, да не се остави здраво ни едно дърво, ни една къща. Само тѣй... ще може се изкара войната въ два мѣсеца, защото ано гледамъ азъ на човѣщина, войната може се продължи години. Въпрѣки моето отвръщение азъ трѣбаше да избира първата система.) Мдого е прикрѣбно, че днешнитѣ държавни мѣже на Гърция, Сърбия и Ромжния не намаратъ за по-добръ да бждатъ по-малко притенциозни, като се ограничаха да настояватъ за обединението на своитѣ народи, а не да искатъ да имъ се присѣдятъ и наши, български земи. Немъ българитѣ, които живѣятъ въ български земи, лежащи днесъ отвънъ сегашнитѣ прѣдѣли на държавицата ни, не ги боли за рода имъ? Само грѣцитѣ, ромжнитѣ и сръбитѣ ли иматъ право да искатъ да живѣятъ обединени; като че ли малко кръвъ и малко материални жертви даде и нашия народъ отъ 1912 година насамъ, и по-прѣди, за своето общо благо. Всѣки българинъ твърдо вѣрва въ справедливитѣ чувства на високоблагороднитѣ прѣдставители на великитѣ прѣдставители на щастливо създаденото въ столицата на традиционно уважаващата и защитяващата малкият народи Франция Върховно международно сѣдилище. Казаното до сега отъ тия прѣдставители е пълна гаранция и за нашия многопострадалъ малкъ народъ, че и неговитѣ интереси не ще се нарушатъ, както е казалъ на послѣднѣ М. Clemenceau за всички малки народи. И нали нито може да се създаде траенъ миръ, ако не се уважатъ справедливитѣ искания и най-малкия народъ? Нали за това президентътъ М. Wilson заяви, че не нужно да се позволи на всѣки народъ да бжде господаръ на сѣдбинитѣ си, което потвърдиха и М Lloyd George за Велика Британия и прѣдставителитѣ на другитѣ Велики сили, за Италия г-нъ баронъ Sonnigo и за Япония г. Laionji. Надеждата ни е още по-голяма, като върховния съвѣтъ на мирната конференция

отъ десетъ пълномощници на Великитѣ сили и само отъ петъ на всички други участващи въ тая конференция държави, взети вкупомъ, тѣй што сѣдбата ни не е въ зависимостъ отъ другитѣ малки народи, които послѣднитѣ не би могли да издадатъ справедливо рѣшение за равнитѣ на себе си, главно заинтересуванитѣ между тѣхъ да станатъ по-големъ на смѣтна на нашия народъ, грѣцитѣ, югославянитѣ и ромжнитѣ, които нито искатъ да знаятъ — отъ югославянитѣ, вѣрваме, само сръбитѣ не че сж и тѣй по-многобройни отъ насъ, най-южнитѣ славяни. Положението ни щѣше да е лошо, ако Букурещния договоръ отъ 1913 бѣше одобренъ отъ нашето Народно събрание, а не само приетъ (и то чрѣзъ насилие) отъ изпълнителната ни тогавъ власть, и, главно, ако бѣха утвърдили тоя явно несправедливъ актъ на Гърция, Ромжния и Сърбия Великитѣ сили. Относително тоя договоръ отъ 1913, той сигурно щѣше да бжде по-другъ, ако Гърция, Ромжния и Сърбия, собствено нейнитѣ пълномощници въ Букурещъ прѣзъ оная година, съзнаваха голѣмата мъдростъ, изказана нѣкога отъ Модина: по-добръ е да има единъ народъ едни добри съсѣди, отколкото една добра граница. Да спомнимъ ли и слѣдния фактъ? Когато командването солунската армия бѣ взело всички мѣрки да атакува нашитѣ линии по Вардаръ и Добро поле, грѣцкитѣ войски по Струма прѣговаряли съ специаленъ пратеникъ на германската главна квартира. Уговорено било грѣцкитѣ войски да минатъ заедно съ обоза нашитѣ линии и да се прѣдадатъ на германцитѣ. Грѣцкия пълномощникъ вече билъ миналъ нашитѣ телени мрѣжи при Чай-азж и билъ донесълъ условията, при които грѣцкитѣ войски тукъ щѣли да се прѣдадатъ. Една германска дружина вече била зяела сектора, отъ гдѣто е било уговорено да минатъ измѣнницитѣ, цѣли полкове. Германския щабъ се билъ установилъ въ Демиръ-Хисаръ. Българския командувашъ втората армия билъ получилъ заповѣдъ да се грижи за прѣхраната и прѣвоза на грѣцитѣ. Въ тоя моментъ става пробива на Добро-поле и само тѣй грѣцкото прѣдательство се осуетява. Това настрояние всрѣдъ грѣцката армия, отъ която по-рано се прѣдаде на германцитѣ цѣль единъ корпусъ, промѣнило ли се е днесъ? Какви ангели сж тогавъ грѣцитѣ? К. Жеєвъ.

ЪРСИ СЕ СТАЯ мобилирана.
 1. Справка хотелъ Парижъ стая.

Положението

ЦАРИГРАДЪ, 9 м. (Радио). Вѣрва се, че съ завръщането на Лоидъ Джоржъ въ Парижъ, условията за прелиминарния миръ съ Германия ще бждатъ наскоро привършени. Таимсъ опрѣдѣля 20 Мартъ за прѣдставянето на военнитѣ и морски условия отъ съглашението. — Вашингтонскитѣ кореспондентъ на Таимсъ, като пише за опозицията, която политиката на прѣдседателя Уилсонъ по отношение на Лигата на народитѣ срѣща въ нѣкои части на С. Д., отбѣлѣзва, че повечето отъ противницитѣ на прѣдседателя не сж противъ Лигата, но противъ прѣдложението, както е прѣдставено. Тѣ сж се съгласили съ Уилсонъ, какво планътъ за Лигата да бжде обърнатъ въ общъ миренъ договоръ. Тѣ сж на мнѣние, што най-напрѣдъ съ Германия да се склучи миръ и тогава да се разгледа плана за Лигата на народитѣ. — Въ четвъртъкъ бѣ изѣстено въ парламента отъ държавния секретаръ на Ирландия какво... тѣ интерниранитѣ въ Англия ще бждатъ освобождени. Министерството на Въздушнитѣ сили съобщава, какво скоро ще се прѣдприеме проектираното летене до Мадридъ. — Въ четвъртъкъ, въ свръзка съ вжглищната анкета бѣ съобщено, какво Велико-Британия въ 1918 год. е снабдилъ Италияската флота съ 119,000 тона вжглища — Италияскитѣ желѣзници съ 2,301,000 тона — Френската флота съ 1,730,000 тона, — Френскитѣ желѣзници съ 1,500,000 тона. — Една телеграма отъ Вашингтонъ съобщава, какво едни еврейска комисия ще бжде изпратена въ Парижъ да кооперира съ комисията на англ. евреи и всесвѣтския израилски съюзъ за да прѣдставятъ на мирната конференция желанията на евреитѣ по цѣлото земно кълбо. Тѣ ще искатъ да се даде свобода на евреитѣ отъ всички нареди. **Въ името на правото на народитѣ** Правителството на южно-африканския съюзъ отказало да се дадатъ паспорти на генералъ Деветъ (Оранжъ) и на Г. Питеръ Роблеръ (Трансвалъ) членове на националистичната демократия, натоварена отъ конгреса въ Блумфайтснъ да поднесе прѣдъ конференцията на мира едно прѣдложение за независимостта на Южна Африка.

за събранията въ Бернъ. Декларацията на интернационалния Брантингъ — Едно мнение на Хазе.

Известията от Бернъ:

Брантингъ даде следните разяснения:

Присъстващите до сега делегати, въ вторникъ и сряда проследиха разискванията по предварителните условия. Въ засъданието въ вторникъ при съставяваха между другите Молкшбуръ, Херманъ Мюлеръ, Ото Велс, делегати от мажоритарната германска социалистическа партия; Карлъ Кауцки, представител на малцинството; Жуо и Демулентъ, представители на главната комисия на френските синдикати.

Пръв въпрос на разискванията, Хюйсманъ изказа мнението, щото разискването по въпроса за отговорността тръба да бъде неизбеженъ. Въ течението на разсъзнателна на възгледоветъ, която послѣдва, ораторитъ дадоха главно право на Хюйсмана.

Въ засъданието въ сряда, разискването се въртя специално върху териториалния въпрос и процедурата на пълното засъдване.

Отговаряйки на единъ въпрос на латонския делегатъ, Херманъ Мюлеръ заяви, че Германия не е имала никаква цѣль за една каквато и да била област отъ Латонската територия. Беше рѣшено да се назначи единъ редакционенъ комитетъ, за да формулира декларацията за подлагане на Конгреса, щомъ като всичките делегати бждатъ присъствуващи.

Въ едно словце, Брантингъ заяви, че малките държави и неутралните не могатъ още отъ началото да бждатъ острапени отъ работата при образуването Дружеството на Народите.

Херманъ Мюлеръ каза, че войните тръба да се направятъ невъзможни за бждатъ.

(Хавасъ)

Декларацията на Хазе.

Прѣди да тръгне въ Бернъ, лидерътъ на малцинството, Хазе е направилъ на берлинския кореспондентъ на централната агенция, следната декларация:

Програмата на Коперацията още не е опрѣдѣлена. Азъ се съмнявамъ че въ Бернъ ще може да се възстанови Интернационалата въ старата си форма. Германската мажоритарна партия не е делегирала въ Бернъ никого отъ своите членове, който, като Шайдеманъ и Давида, играха една твърдъ ясно очертана роль по въпроса за отговорността на войната.

Отъ това заключавамъ, че международната партия ще откаже да разисква въпроса за отговорността. Ние, отъ малцинството, не ще се откажемъ отъ това и не ще даримъ да омаловажимъ империализма и практическата виновност на германските и австроунгарски диктатори.

ОБЯВЛЕНИЕ.

Продавамъ пълно склада си отъ шевни машини „Щоверъ“, II ул. ул. 6 Септемврий, сръщу аптека Русевъ. 2—9

Създавачъ: Саринъ X Гарабедянъ.

Конференцията въ Принкино. Отговор на съветитъ. Една декларация на Г. Пишонъ.

Една делегация на редакцията на Пополеръ, включваща гражданитъ Жанъ Лонге, Мистралъ и Валнеръ, депутати; Полъ Форъ, главенъ редакторъ и Фросаръ, главенъ секретаръ на партията, е отишла при Г. Пишона, за да го помоли да се прѣдаде чрѣзъ радиотелеграма отговорътъ, който редакцията на социалисткия вѣстникъ иска да даде на депешата на Чичерина, народенъ комисаръ на външните работи на социалистическата федеративна република на съветитъ.

Прочетенъ е билъ документътъ. Този съдържае нѣколко въпроси адресирани до г. Пишона и на които отговоритъ тръба да бждатъ вмѣстени въ него.

Министърътъ на външните работи заяви, че той не може да формулира тѣзи отговори, безъ да се посвѣтва съ съюзнитъ дипломати.

А тъй като единъ отъ членоветъ на делегацията го помоли, за до тогазъ да даде само документа на радиотелеграфната станция, г. Пишонъ каза, че по този прѣдметъ, той тръба да се споразумѣе съ колегитъ си отъ правителството. Той обеща да даде единъ бръзъ отговоръ.

Относителности.

Като имахъ нужда отъ дузина яйца, обърнахъ се къмъ една търговка на млѣчни произведения и яйца. Тѣзи търговка отъ войната насамъ, къмъ нормалната си търговия е добавила и една дребна търговия съ плодове, домашни птици, конфитюри и други хранителни припаси, нѣкога чужди за професията ѝ.

— Яйца? Добръ, ми каза тя, но ако купите и плодове или компоти.

Азъ се опитахъ да ѝ дамъ да разбере на тѣзи прѣвзходна жена, че не искамъ нито компоти, нито конфитюри; забѣлжката ми не измѣни нейната и тя безъ заобиколка ми каза:

— Ако не вземете, нѣма и яйца.

Тогава взехъ шестъ яйца, дванадесетъ банани и четири гърненца съ мармалатъ. Следъ което, като имахъ още нужда и отъ кафе, влѣзохъ у бакалина на жгъла.

— За да ви услужа, ми каза този промишленникъ, мога да ви дамъ четвъртинка; но само ако вземете и друго нѣщо; напирмѣръ, сгъстено млѣко, консерви отъ задушено говеждо или нѣколко отъ тѣзи стъкълца съ доматенъ сосъ.

— Азъ имамъ нужда само отъ кафе, казахъ.

— Ако не вземете, нѣма и кафе, ми отговори.

Така че и азъ взехъ половинъ четвъртинка кафе, 3 кутини сгъстено млѣко, двѣ кутини задушено говеждо и 5 стъкленца съ домати сосъ.

Така натоваренъ, азъ сръшнахъ единъ файтонъ, който пжтуваше по пжтя ми случайно и се съгласи да ни триеме, мене и връзкитъ ми, въ колата си.

Оставаше ми още да купя и фиде. Обърнахъ се за това до една продавачница:

— Мога да ви дамъ до половинъ кило ми побѣбра продавката; но ако купите и друго нѣщо. На! напирмѣръ, грюйерско сирене, счуканъ грахъ, леща, нѣколко стъкла шампанско.

— Госпожице, азъ съмъ изобилно снабденъ съ всичко това; и за да задоволя двама отъ вашитъ колеги, азъ трѣбаше да накупя цѣлъ купъ безполезни нѣща . . . моля ви се . . .

Моята неволя никакъ не я трогна . . .

— Така само ще вземите или не ще вземите, каза тя.

Взехъ и се качихъ на файтона снабденъ съ половина кило сирене, съ 1 кило леща и три стъкла шампанско.

Тия нѣща ставатъ така по три пжти на седмицата. Кжщата ми е нагромадена съ безбройни стоки, каквито азъ почти не консумирамъ никога. Обаче, не смѣя да се оплаквамъ, защото като се смисля за хората, които нѣматъ сръдства да си купятъ и една кокошка, за да иматъ едно яйце, кафе, половинъ кило брашно, още смѣтамъ, че азъ съмъ фоворизиранъ човѣкъ отъ боговетъ.

Общинския кинематографъ

при морската градина, споредъ убѣждението на кмета г. С. Савовъ, общава единъ доходъ съ създаване нови ресурси за общината ни, приятно развлѣчение и възпитание на младитъ поколения на града ни. Посѣтителитъ на града ни прѣзъ лѣтния сезонъ ще останатъ доволни при самата обстановка на морския бръгъ.

Инициативата на кмета, която, дѣйствително, заслужава повече отъ похвала, се възприе, както споменахме прѣди 3 дена, въ общинския съвѣтъ, съ рѣшението му да се открие лѣтенъ кинематографъ, потройката на който по изработения отъ архитектъ Костонъ планъ е вече започнатъ се. По плана кинематографа ще има около отъ 1400—1500 мѣста и ще бжде оброденъ и украсенъ съ най-хубавитъ цвѣта; ложитъ му ще бждатъ украсени съ палми и кипариси отъ морската градина, отъ богатата колекция въ цвѣтарника при морската градина.

Самото мѣсто, което е избрано, следъ украската, която ще му се направи, ще прѣдставлява едно приятно мѣсто за развлѣчение, дѣто ще могатъ да се задоволятъ и най-изтънченитъ вкусове — украсенъ съ цвѣта, рози, освѣтенъ добръ съ електричество, лѣтниятъ общин. кинематографъ ще прѣдставлява една феерична гледка.

Общината се загрижила отъ сега да набави за кинематографа картини съ научно и художествено съдържание, за която цѣль сж направени постжпки въ Министерството на Народ. Просвѣщение и рисуването училище. Картинитъ, които ще се прѣдставляватъ, ще биватъ прѣдварително прѣглеждани и одобрявани отъ специална комисия, състоящата се отъ учители, общински съвѣтници и

прѣдставител на мѣст. преса.

Общинскиятъ кинематографъ ще служи едновременно за даване разни утра и забави съ благотворителна цѣль и за учащата се младежъ. Той ще започне да работи по всяка вѣроятност, къмъ началото или сръдата на идущия м. априлъ, ако вѣрмето позволи.

Въ свръзка съ това ползуваме се отъ случая да напомнимъ на комисията, която ще избира картинитъ, да не изпуска никога изъ прѣдъ видъ всякому известната роль на съвременнитъ театри и тѣмъ подобни заведения, както и влиянието, което указватъ прѣдставителитъ сюжети и картини, особено върху нравственото възпитание на младежта, и учащата се младежъ.

Кинематографитъ сж духовни хранители на човѣка и чрѣзъ своята непосредственостъ или нагледностъ трови или издига зрителя. Прѣдъ видъ на това и комисията, съ избора на картинитъ трѣба да бжде особено внимателна — душата трѣба да бжде задоволявана.

Желателно е, щото кинематографитъ да ни поучатъ за укрѣпване на общественъ редъ, толкозъ отслабналъ днесъ, когато всичко върви съ глава надолу . . . Картинитъ не трѣба да злоупотрѣбватъ съ слабитъ човѣшки страни и да не служатъ за развитието на най-низкитъ страсти.

Апашката драма или пѣвоя глупаво скроена интрига — трѣба да се избѣгватъ отъ сцената особено въ присѣтствитието на подрастващитъ младежи, на които виденото обикновено става урокъ въ живото.

Кинематографа, особено общинския, не трѣба да бжде школа за крадци и др. подобни — а да е свѣтилникъ на морала, източникъ на най-поучително полезни и възвишени добродѣтели. Безразборното прѣдставяне на каквото попадне съ спекулативна цѣль е пагубно за неправилно възпитанитъ граждани, — кинематографитъ не трѣба да е отговоренъ за развитието се у граждани пороци. Комисията трѣба да бжде по възискателна, за да се постави общин. кинемат. на подбавящата му висота като сръдство за народното ни прѣвъзпитание и за да се радва на общи симпатии и отъ посѣтителитъ на Варна.

Комитета защо не дава на печатарскитъ работници усилената джба хлѣбъ, или тѣ се изключватъ отъ категорията на работницитъ съ усиленъ физически трудъ.

Продава се лозе отъ 8 дек. съ единъ кьшкъ и 200 куб. камъни стѣна въ мѣстността „Ахичиларъ.“ Споразумѣние А. Месарпанъ сръщу кръчмата на Доси х. Константиновъ ул. Тамбулу. 6—7

За продажъ ограничено количество **ДЕЦИМАЛИ** при Д-во „Ориентъ“ въ магазинъ на Аббуди И. Халбуни до Бр. Генови. 12—12